

תלמודו בידו

דף ז עמוד ב

א] האם גשמים יורדים קודם שימחלו עונותיהם של ישראל, ומנין ?

ב] מפני מה הגשמים נעצרים ?

ג] מה נאמר על עז פנים ?

א] אין גשמים יורדים אלא אם כן נמחלו עונותיהם של ישראל. שנאמר:

1. "רצית ה' ארצך [במים] נשאת עון עמך".

2. "וסלחת לחטאת, ונתת מטר על ארצך".

ב] 1. משום שנתחייבו ישראל כליה, שנאמר "ועצר השמים וגו' ואבדתם מהרה".

2. מחמת ביטול הפרשת ונתינת תרומות ומעשרות.

3. מחמת מספרי לשון הרע, שנאמר "תחולל [תבטל] גשם [מפני] לשון סתר".

4. מחמת עזי פנים שבדור, שנאמר "וימנעו רביכים [גשמים] מאנת הכלם [עזי פנים]".

5. מחמת חטא ביטול תורה, שנאמר "בעצלתים ימח המקרה".

היינו שבשל שנתעצלו ישראל מלעסוק בתורה, נעשה המקרה,

כביכול הקב"ה העני, ואין לו כח להוריד מטר.

6. מחמת עון גזל, שנאמר "על כפים כסה אור", והיינו בעון כפים [חמס] כסה אור [מטר].

- חטא בגזל, ירבה בתפלה לתקן את חטאו כדי שירדו שוב גשמים.

7. מחמת מעשה הדור המקולקלים. ותקנתם שיתגברו ברחמים.

ג] 1. לבסוף נכשל בעבירה של זנות. ולרב נחמן בידוע שכבר נכשל בעבירה זו.

2. מותר לשנאתו. ומותר לקרותו רשע משום דבר זה בלבד, ואינו לוקה על כך.